НОВИ САД
уторак
6 децембра 1938
Година IV — Бр. 273 (1057)

Излази свакодневно осим понедељника
Месечна претплата 20 дин. за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

поштарина плаћена у готову

ДАН
независни информативни дневник

Уредништво и администрација: Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460
Поштански сандах бр. 178

Пред посету британских државника Риму

Меродавни италијански кругови изјављују да званична Италија још није прецизирала своје евентуалне захтеве

Рим, 5 децембра. (А. А.). — ДНБ јавља:

Званично енглеско саопштење о путу претседника британске владе г. Чемберлена и министра иностраних послова лорда Халифакса у Рим изазвало је у овдашњим политичким круговима највеће задовољство, јер се у том саопштењу види доказ одлучне воље Велике Британије да настави пут којим се кренуло у Минхену.

Истовремено меродавни италијански кругови изјављују да је узрујаност француске јавности због питања Туниса утолико неразумљивија што званична Италија није досада уопште још прецизирала које би захтеве она имала евентуално да постави. Међутим, треба утврдити да се одредба о статус квоу у енглеско-италијанском споразуму односи искључиво на енглеско-италијанске односе, а да прави статус кво треба да буде одређен тек после извршеног нормализовања италијанско-француских односа.

„ТРГ КОРЗИКЕ

Рим, 5 децембра. (А. А.). — Авас јавља:

Један од главних тргова у Арецију назваће се „Трг Корзике".

Пред посету г. фон Рибентропа Паризу

Париз, 5 децембра. (А. А.) — Авас јавља:

Састанак између министра иностраних послова г. Жорж Бонеа и немачког амбасадора г. фон Велчека трајао је један час. Било је речи о дефинитивним припремама око посете немачког министра иностраних послова г. фон Рибентропа Паризу.

Г. фон Рибентропа пратиће шеф протокола, један правни и један трговински саветник.

Француско-немачки разговори отпочеће одмах по потписивању француско-немачке декларације.

Г. фон Рибентроп напустиће Париз у четвртак пре подне.

Г. ДР. МАЧЕК ЈЕ ГОВОРИО НА МАНИФЕСТАЦИОНОМ ЗБОРУ ХСС У ЗАГРЕБУ

Загреб, 5 децембра. — На манифестационом збору бивше ХСС говорио је јуче г. др. Влатко Мачек. На збору је било око 35.000 учесника. Поред г. др. Мачека говорили су још гг. др. Реберски, Алојз Пећник, др. Становник, Ђуро Машек и други. (Дан)

МИНИСТАР Г. СТАНКОВИЋ И БАН Г. РАЈИЋ НА СВЕЧАНОСТИ ОСВЕЋЕЊА ЗАСТАВЕ ОМЛАДИНЕ ЈРЗ У СРБОБРАНУ

»11 децембар је важна етапа у развоју југословенске будућности«

рекао је Министар г. Станковић и додао:

„Ми морамо легитимисати г. др. Стојадиновића да он једини може преговарати са г. др. Мачеком о решењу хрватског питања"

Србобран, 5 децембра. — Јуче је овде на веома свечан начин освећена застава омладинске организације ЈРЗ. Освећењу заставе кумовао је министар пољопривреде и претседник Бановинског одбора ЈРЗ Министар г. инж. Светозар Станковић. Свечаностима је присуствовао и Бан г. Светислав Рајић.

Министру г. Станковићу, који је у Србобран допутовао из Старог Бечеја, на граници хатара србобранске општине, приређен је врло свечан дочек, у коме је узела учешћа народна коњица, искићене кочије и бициклисти. И поред лошег времена, министра г. Станковића, посланичког кандидата Старобечејског среза, сачекала је у Србобрану и огромна маса света. Исто тако свечан дочек је приређен и Бану г. Светиславу Рајићу, који је допутовао нешто доцније, око 9 и по часова, аутомобилом из Новог Сада.

Одмах по доласку у Србобран, Министар г. Станковић говорио је у гостионици Антала Киша, на конференцији србобранских Мађара. Министар г. Станковић је изложио став Краљевске владе и ЈРЗ према нашим народносним мањинама, нагласивши потребу пуне хармоније између већине и народносних мањинских група, која у овим крајевима никада не сме бити поремећена. После Министра г. Станковића, чији су говор присутни Мађари прекидали бурним одобравањем, говорио је и г. Обрад Кузманов, који је, такође, позвао Мађаре да 11 децембра поклоне своје поверење земаљској листи г. др. Милана Стојадиновића.

Освећење заставе Омладинске организације ЈРЗ

За освећење заставе Омладинске организације ЈРЗ, на чијем је челу агилни претседник Србобранске општине г. Јовица Субић, чињене су свечане припреме.

Пре почетка обреда освећења заставе, Министар г. Станковић примио је, у општинској згради, велики број депутација, које су му изнеле разне жеље и молбе.

Свечано освећење заставе Омладине ЈРЗ обављено је у великој дворани општинске зграде, пошто киша, која је непрестано падала, није дозвољавала да се овај свечани чин обави на Тргу Краља Петра, како је то било предвиђено. Поред Министра г. Станковића и Бана г. Рајића, овој свечаности су присуствовали и г. Обрад Кузманов, шеф кабинета министра пољопривреде, г. др. Милош Влаховић, адвокат, посланички заменик Министра г. Станковића у Старобечејском срезу, и други угледни гости из Новог Сада, Старог Бечеја и других места.

Свечаност је отворио претседник Србобранске општине и претседник Омладине ЈРЗ г. Јовица Субић, поздравивши званичне претставнике и остале госте. Потом је одмах отпочео црквени обред освећења заставе Омладине ЈРЗ, који је обавио свештеник г. Лазар Вучков. Пошто је завршио чин освећења, г. Вучков је одржао пригодан говор и предао освећену заставу куму, Министру г. Станковићу. Предајући заставу заставнику, омладинцу г. Плештићу, Министар г. Станковић је нагласио:

— Нека се ова застава гордо лепрша и виђе на срећу отаџбине, Њ. В. Краља и Дома Карађорђевића.

— Живела омладина ЈРЗ!

„Ми смо влада и партија дела и рада!"

Потом је г. Субић закључио свечаност, те је одмах затим одржан велики збор ЈРЗ, на коме је говорио Министар г. Светозар Станковић. Министар г. Станковић одржао је дужи политички говор, у коме је нагласио да се ни на једне изборе, за ових 20 година, није ишло са јаснијом ситуацијом од данашње. Пред бирачима су две листе, за које они имају да се определе: листа г. др. Стојадиновића и листа г. др. Мачека.

— Једина партија, рекао је говорник, у нашој земљи која има програм, која на изборе излази с одређеним циљем, која зна шта хоће — то је ЈРЗ, на челу са г. др. Миланом Стојадиновићем. (Бурно одобравање) Њен програм може се свести, како је то већ нагласио наш вођа г. др. Стојадиновић, на ових неколико речи: „Један Краљ, једна држава, један народ!"

Министар г. Станковић изнео је, потом, економске резултате рада Краљевске владе и ЈРЗ, подвукавши да су они били веома велики за последње три и по године.

— Ми нисмо влада, нисмо партија, која се служи само празним обећањима. Ми смо влада и партија дела и рада! Ми можемо ведра чела да изиђемо пред наше бираче и да им поносно кажемо: ево, то смо све учинили! Ја мислим да влада г. др. Милана Стојадиновића, која је обезбедила земљи потпуни мир и сигурне границе, и у тренуцима највећих критичности европске септембарске кризе, може с правом да изиђе 11 децембра пред народ и да затражи његово поверење.

(Наставак на трећој страни)

На јучерашњем збору ЈРЗ у Н. Саду говорили су г. г. Стеван Ћирић и Коста Миросављевић

Претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић говорио је и о ставу ЈРЗ према народносним мањинама

Месна организација ЈРЗ у Новом Саду одржала је јуче пре подне велики збор, на коме је говорио претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић. После г. Ћирића говорио је и претседник Новосадске општине г. Коста Миросављевић.

Велика дворана „Слободе“ није могла да прими све учеснике збора, који су се натискали и око улаза, а исто тако и у двориштy, па, чак, и на Тргу Ослобођења, где су гласно говорницима преношени говори. Када се у 10 часова, у дворани појавио претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић, учесници збора су га бурно поздравили. Исто тако срдачно је поздрављен и претседник општине г. Коста Миросављевић.

У 10 часова збор је отворио потпретседник Месног одбора ЈРЗ г. др. Обрад Милутиновић, на чији је предлог са збора упућен поздравни телеграм шефу ЈРЗ г. др. Милану Стојадиновићу. У кратком говору, г. др. Милутиновић је подвукао да овај збор, по величини, спада међу најлепше зборове који су одржани у изборној кампањи, иако је кишно време спречило већи број присталица да дођу на збор.

— Ми нисмо изненађени величином овог збора, каже г. др. Милутиновић, јер је то последица рада ЈРЗ, а највише рада њеног шефа г. др. Милана Стојадиновића.

Бурно поздрављен, узео је реч претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић, чији је говор био често прекидан поклицима, који су више пута трајали и по неколико минута.

„Поред великог вође и војска треба да је добра“

И г. Ћирић се, у почетку свога говора, осврнуо на импозантан број учесника на збору. Овај завидан број велики је и за један леп дан, а кад је овако невреме, онда мора да буде безусловно задовољан дисциплином чланова ЈРЗ.

— Г. др. Стојадиновића у раду увек прати лепо време. Али поред вредности вође, и војска треба да је добра. Добро је што је овај дан у знаку непо временских непогода, јер је то једно искушење, једна проба, да би се видело да ли је ова војска способна да врши своју дужност и у невремену. Судећи по овом збору, може да се замисли како ће бити густи редови 11 децембра.

Затим је г. Ћирић опширно говорио о унутрашњој и спољној политици владе г. др. Милана Стојадиновића.

„Дух данашњег времена сатире мале странке“

Г. Ћирић је нагласио да је ово њему двадесети збор, те је, према томе, досада имао прилике да изложи многе своје мисли, али, ипак, непосредно пред изборе, сматра да је потребно да се детаљи изоставе, а да предочи само оно што је најважније. Већ у почетку свога излагања о унутрашњој политици владе г. др. Стојадиновића нарочито је нагласио да ће приказ дати потпуно објективно. Поред импозантне листе чији је носилац г. др. Милан Стојадиновић, на другој је страни листа састављена из безброј малих странака и странчица. Међутим, дух данашњег времена у свету сатире мале странке, које нестају, које могу још само кратко време да таворе, поред великих. У овом колективном времену мале странке нису оправдане. То јасно увиђају мале странке код нас када се везују за листу др. Мачека, са којим ништа заједничкога немају. Говори о ЈНС, која свој корак оправдава искључиво изборном техником, што, међутим, није тачно. Чињеница је та да ЈНС увиђа дух времена, да странке нешто значе само онда ако се развијају у велики народни покрет. Нико не може порећи да ЈРЗ данас претставља замах, полет, који се може потпуно изједначити са једним народним покретом.

Требало би микроскопом посматрати, да би се видело у чему се разликују програми малих странака око г. др. Мачека. Разлике не постоје, али постоје „вође“ који треба да заузму министарске фотеље. У питању су само лични интереси.

— Хоћете ли да гласате за једну странку која значи народни покрет, која има све одлике времена, или ћете гласати за један конгломерат, кога је време већ прегазило?

Ко је остао веран ЈНС?

Ове речи биле су пропраћене бурним клицањем претседнику владе г. др. Стојадиновићу и г. Ћирићу, као и повицима против г. др. Мачека.

— Има нешто што их може оправдати, казао би неко. Они су остали верни својим странкама, а то је, ипак, врлина исповедати целога века једну ствар. Биће објективан: заиста, то би била велика истина, али нажалост није, јер су они, остали верни странци, али странка није остала верна своме програму. Када једна странка девет година исповеда интегрално југословенство, па онда изненада пронађе да је потребна федерација, питање је ко је остао веран ЈНС: они који су пришли Мачековој листи или који су пришли нама. Свакако, они који су нама пришли, јер су остали верни својим начелима.

Врлина ЈРЗ је та што се у њој ситни интереси губе, а странка живи од онога што је заједнички интерес. Она избацује све што је локално, ситно и неначелно, да би ујединила људе у великим питањима и начелима.

— Хоћете ли да гласате за програм ЈРЗ, за јединство државе и народа, или ћете се, можда, определити за другу страну, али онда треба претходно да пронађете шта вам је циљ, јер тамо можете бирати као на неком пазару. Ко се тамо определио, тај већ улази у један пазар, да тек после избора бира шта би у том пазару могао да нађе.

Врлина ЈРЗ је и та што је у њој сачињен заувек тврд блок од гранита између Срба, Словенаца и Муслимана. Тај блок мора имати велику привлачну снагу и за Хрвате. ЈРЗ је, затим, решила интересе свих сталежа, које је довела у склад.

Држава не може припадати диктатури ни једнога сталежа. Међутим, на листи г. др. Мачека има их и таквих који то прижељкују.

О ставу ЈРЗ према народносним мањинама

Говорећи у народним мањинама у Војводини, г. Ћирић је рекао:

— Наш став према националним мањинама — потпуна хармонија и њихових интереса — мора бити заступан у држави. Наше националне мањине пред законом морају бити једнаке и равноправне. То је, међутим, речник предратни, али у име ЈРЗ ја нећу да се служим тим речником. Нећу да кажем: треба да буду једнаки пред законом, јер смо ми тога хлеба јели... Националне мањине пред отаџбином својом морају бити једнаке и равноправне, пред државом својом, пред мајком својом. У име ЈРЗ ја ово изјављујем, а националне мањине ће онда знати где ће да гласају. То сам рекао и приликом прославе двадесетогодишњице ослобођења и уједињења у Новом Саду.

Затим је г. Ћирић опширно говорио о привредној политици владе г. др. Стојадиновића, којој ни опозиција нема шта да замери. Потом је изложио и спољну политику.

На крају свога говора г. Ћирић је позвао све присталице да 11 децембра дисциплиновано изврше своју дужност.

Ликалит брикет

без мириса, три пута брже пегла веш.

Говор г. Косте Миросављевића

Затим је г. др. Обрад Милутиновић дао реч претседнику Новосадске општине г. Кости Миросављевићу, који је, у почетку свога говора, потсетио присутне на светлу традицију Новог Сада, који је, још под туђином, дао великане радикалној партији. Помиње Милетића, Јашу Томића и друге. Исто тако потсећа на историске одлуке које су пре двадесет година донесене у истој дворани.

— Ми старији, који припадамо још оној генерацији, полусни смо данас када видимо како се цео народ купи око г. др. Милана Стојадиновића.

— Од смрти Пашића радикална странка претрпела је велике тешкоће. Велике вође су помрле, а лажни пророци су се јављали. Онамад, на великом манифестационом збору ЈРЗ у Новом Саду, на коме је говорио г. др. Милан Стојадиновић, сви смо били радосни када смо видели ону масу народа. Осетили смо да је радикална партија данас, освежена и подмлађена у Југословенској радикалној заједници, нашла прави пут и свога вођу. Сакупљени око вође, ми знамо шта желимо и свесни смо шта можемо: шта имамо, то не дамо, а туђе не требамо!

Затим је, у кратким потезима, изложио успехе унутрашње и спољне политике владе г. др. Милана Стојадиновића

Говорио је потом и о комуналној политици Новог Сада.

Новом Саду требају водовод, канализација, паркови, калдрмисање улица и остало што треба да се изведе у року трогодишњег плана. Треба избегавати подизање градског прореза. Потребно је да се пронађу нови извори прихода. Све ово стајаће више стотина милиона динара, којих град Нови Сад нема. Биће потребно да се нађу нови кредити са дугорочним отплатама. За тај рад потребна је сложна, хомогена градска управа. Мир, љубав и слога треба да владају у граду.

На крају говора г. Миросављевић је био поздрављен дуготрајним аплаузом и поклицима.

Затим је г. др. Милутиновић закључио збор.

Козметички институт **„БОЈАНА“** Козметички институт

Нови Сад,

Краљевића Ђорђа ул. 23 (преко пута од Трговачког дома)

Новоотворен завод за негу лица и тела. Примена најновијих научних метода у козметици стечених практично-научним радом у иностранству

У институту се врши:

СА НАЈНОВИЈИМ ПРЕПАРАТИМА

естетско неговање тена. Улепшавање и подмлађивање лица. Уклањања бора са лица, врата и испод очију. Острањивање брадавица, длака, проширених пора и митесера. Медицинска струја масажа лица и тела, као и стручна масажа за мршављење.

ВЕЧЕРЊЕ ШМИНКЕ ЗА БАЛОВЕ И ЗАБАВЕ

ПРЕГЛЕДИ И СТРУЧНИ САВЕТИ. — УСПЕХ ЗАГАРАНТОВАН

Г. ЋИРИЋ ЋЕ КУМОВАТИ СЛАВИ „КАРАЂОРЂА“

Јуче пре подне одржана је заједничка седница Централне управе и управе свих Месних одбора и секција ЈНО „Карађорђе“. На овој седници је поднео извештај о свом досадашњем раду, поводом претстојећих избора за Народну скупштину, претседник и вођа ЈНО „Карађорђе“ г. Дејан Лучић, бановински инспектор у пензији. Том приликом је г. Лучић известио чланство да је Централно вођство ове организације умолило претседника Народне скупштине г. Стевана Ћирића да се прими кумства славе организације, на дан Првозваног Андреје, 13 о. м.

Како је г. Ћирић јуче пре подне био у Новом Саду и говорио на великом збору то су два омладинца, чланови „Карађорђе“, отишли на зборište и умолили г. Ћирића да после збора посети Дом организације и заједничку седницу свих функционера ове организације.

Тачно у 11.30 часова г. Ћирић је, у пратњи омладинаца, дошао на седницу где је био дочекан бурним клицањем окупљених омладинаца. После поздравне речи претседника организације г. Дејана Лучића и члана вођства г. Александра Новаковића, одржао је присутним омладинцима леп говор претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић. Том приликом је г. Ћирић изјавио да се радо прима кумства славе напомињући да се радује што је дошао у омладинску средину која је национално свесна и која се у свом раду и борби руководи једном идеологијом, која је апсолутна и непроменљива са девизом: све за Краља и Династију Карађорђевића.

На крају седнице један омладинац је прочитао резолуцију којом се констатује једнодушна жеља чланова организације да 11 децембра о. г. изађу на биралишта и даду своје поверење г. Стевану Ћирићу, посланичком кандидату за град Нови Сад на листи г. др. Милана Стојадиновића.

Г. Ћирић је напустио седницу „Карађорђа“ уз бурно клицање присутних омладинаца.

—o—

КОНФЕРЕНЦИЈА Г. ДР. АЛЕКСАНДРА МОЧА

Г. др. Александар Моч одржао је јуче политичку конференцију, на којој су говорили, поред г. др. Моча, г. г. др. Иван Нађ, Фрања Бек, дентиста, и Божидар Машић, радник.

—o—

КОНФЕРЕНЦИЈЕ Г. ДАКЕ ПОПОВИЋА

Бивши министар и бан г. Дака Поповић одржао је конференције у гостионици код Влалуке и у Петроварадину, на којима су говорили г. г. Дака Поповић и др. Бранко Борота.

На великом збору ЈРЗ у Србобрану говорио је Министар г. Станковић

(Наставак са прве стране)

„Београд је важна етапа мира на Дунаву“

Продужујући о спољно-политичким резултатима владе г. др. Стојадиновића, г. Станковић је рекао:

— Ми можемо бити поносни што данас, у овом делу Европе, претстављамо важан фактор мира. Београд је данас важна етапа мира на Дунаву. Никада Југославија, усто, није била више цењена у иностранству, него што је то данас случај.

Пошто је изложио успехе Краљевске владе г. др. Стојадиновића, Министар г. Станковић се, затим, осврнуо на рад опозиционих група.

— Кога имамо у опозицији? — пита се Министар г. Станковић. Ту је скуп разних политичких група, без заједничког програма, без заједничког партиског вођства и команде. Њихов једини је циљ да руше владу г. др. Милана Стојадиновића. (Огорчени повици: Доле г. Мачек и опозиција!) Тиме се, уосталом, једино може и објаснити да се један генерал Пера Живковић нашао у друштву г. др. Мачека и најекстремнијих комуниста и интернационалиста.

— У политици се не сме опростити успех! узвикује Министар г. Станковић. А г. др. Стојадиновић је имао великих успеха и у унутрашњој и спољној политици, а то му опозиционални шефови никаю не могу да опросте.

О споразуму са Хрватима

Министар г. Станковић је, потом, изложио фазе разговора које је г. др. Стојадиновић водио, пре две године, са г. др. Мачеком, у циљу решења такозваног „хрватског питања.“ Г. др. Стојадиновић је на познате захтеве г. др. Мачеку у погледу укидања Устава и расписивања избора за Уставотворну скупштину, одговорио позивом да и г. др. Мачек са својим присталицама приступи раду на консолидовању Југославије. Тек сада се види, каже Министар г. Станковић, колико је г. др. Стојадиновић био у праву кад није прихватио захтеве г. др. Мачека, чије прихватање био довело земљу у маглу и пуну неизвесност. То се најбоље види и по лецима који су растурани пред Први децембар у Загребу, у сагласности са г. др. Мачеком, а из којих се јасно види да је г. др. Мачек против државног и народног јединства. (Усклици: Доле др. Мачек!)

Али оно, рекао је даље Министар г. Станковић, што нисмо хтели да прихватимо ми, ЈРЗ, прихватила је такозвана Удружена опозиција! Она је капитулирала пред свима захтевима г. др. Мачека, те је вођа бивше ХСС с правом могао да изјави страним новинарима да су се претставници београдске УО изјаснили против државног јединства. (Узвици: Срамота! Доле опозиција!)

„Једанаести децембар је важна етапа у југословенској будућности“

Завршујући свој говор, Министар г. Станковић је изразио своју наду да ће Срби Војвођани на претстојећим изборима листом гласати за земаљску листу г. др. Милана Стојадиновића, манифестујући тако не само своје поверење његовој влади, него и у исто време и своју чврсту и одлучну вољу да Југославија остане увек јединствена, моћна и недељива.

— Једанаести децембар је, наглашује Министар г. Станковић, веома важна етапа у југословенској будућности. Наша је дужност да тога дана легитимишемо г. др. Стојадиновића да он једини може да преговара са г. др. Мачеком и тако приступи решењу хрватског питања.

Заједнички интереси Мађарске и Југославије

На крају је Министар г. Станковић говорио и о либералном ставу Краљевске владе и ЈРЗ према нашим народносним мањинама, чији несметани културни, економски и друштвени живот и напредак нико не жели да ремети.

— Познато вам је да је влада г. др. Стојадиновића окружила нашу земљу самим пријатељима. и наши односи са суседном Мађарском, који нас у овим крајевима највише интересују, постају из дана у дан све бољи. Постоје велики заједнички интереси и Мађарске и Југославије, да они такви остану и у будућности.

Свој говор Министар г. Станковић је завршио апелом на присутне да 11 децембра изиђу на биралишта и гласају за листу г. др. Стојадиновића. Присутни су бурним поклицима поздравили г. др. Стојадиновића и Министра г. Станковића, клицући истовремено и Бану г. Светиславу Рајићу.

Збор је потом закључио претседник Србобранске општине г. Јовица Субић.

У 1 час по подне одржан је, у ресторану хотела „Београд“, велики банкет, коме је присуствовао и Министар г. Станковић. На банкету је пало више срдачних здравица.

Бан г. Светислав Рајић вратио се у Нови Сад око 2 часа по подне, док је Министар г. Станковић напустио Србобран после подне, отпутовавши у Новокнежевачки срез, у коме ће у току ове недеље одржати неколико зборова.

—o—

КОНФЕРЕНЦИЈА Г. ДР. РАДУШКА ИЛИЋА

Г. др. Радушко Илић одржао је конференцију на Чепејским салашима, у гостиони код г. Веселиновића.

—o—

Успели зборови г. др. Бранка Николића у Степановићеву, Деспот Св. Ивану, Бачком Петровцу и Темерину

У последња два дана одржао је посланички кандидат г. др. Бранко Николић у Новосадском срезу веома успеле зборове у Степановићеву и Деспот Светом Ивану и ширу конференцију у Бачком Петровцу, а у недељу велике зборове у Темерину и на колонији Сириг.

Изборна борба је у Новосадском срезу у пуном јеку и већ се сада може видети јасно опредељење народа за ЈРЗ. У свима општинама г. др. Бранко Николић је имао велики успех на својим зборовима.

У Степановићеву је одржан велики збор, који је био достојанствен и одлучан. Г. др. Николића је дочекала народна коњица и народ са искреним одушевљењем. Збор у Степановићеву отворио је претседник ЈРЗ г. Петар Носовић, у гостионици г. Мије Колака.

Г. Николић је затим посетио своје бираче у Деспот Св. Ивану, која је, као што је познато, све до сада, била изразито опозициона општина. И у овој општини је дочекан од великог броја народа, који су га пажљиво саслушали и одушевљено клицали г. др. Милану Стојадиновићу и кандидату г. др. Николићу.

Потом је одржана шира конференција аграрних интересената и земљорадника у Бачком Петровцу, где је г. др. Николић био одушевљено поздрављен.

Јуче је одржан велики збор пољопривредних радника са периферије општине Темерин, у гостионици г. Екреса. Поред г. др. Николића, било је још неколико говорника. Потом је г. др. Николић посетио и напредну колонију Сириг, где је одржан веома успели збор. Колонисти су топло заблагодарили г. др. Николићу за његово држање у Народној скупштини као и за свесрдну помоћ коју је пружио колонији.

Претседник петровградске општине г. Владимир Живковић изражава захвалност г. др. Славку Жупанском и члановима бившег Народног већа

Петровград, 5 децембра. — После завршених свечаности поводом прославе 20-годишњице ослобођења и уједињења, претседник градске општине инж. г. Владимир Живковић посетио је бившег претседника Српског народног већа у Вел. Бечкереку г. др. Славка Жупанског, адвоката из Петровграда, те је у име Градског поглаварства и грађанства изразио г. др. Жупанском и члановима Народног већа признање и захвалност на њиховом родољубивом раду око нашег ослобођења и уједињења. Г. др. Жупански захвалио се у име своје и у име чланова бившег Народног већа г. Живковићу на учињеној посети и на израженом признању.

Тражи се имање

ОКО 500 КАТАСТАРСКИХ ЈУТАРА ЗЕМЉИШТА

у једном комаду, у удаљености од највише 100 км. од Београда. Земљиште треба да је једноликог квалитета, највећим делом ораница. Не сме бити подводно и мора бити близу тврдог пута и недалеко од железничке станице или пристаништа.

Плаћање одмах

Понуде слати Огласном заводу **„СЕДМА СИЛА“**, Београд, Поенкареова 21, под шифром „ИМАЊЕ ОД 500 ЈУТАРА“

Течај за борбу против туберкулозе свршило је до данас преко 500 Петровграђана

Су[illegible] петровградских лекара оспособиле су се за службу добровољних болничарки

Петров рад, 5 децембра. — Обављени су испити слушалаца десетог и једанаестог течаја добровољних болничарки, који је одржао Сремски одбор друштва Црвеног крста у Петровграду. Течај су са успехом похађале 42 даме, супруге петровградских лекара, учитељице и чланице управе Добротворне задруге Сремиња. Течај је трајао 2 месеца. Њиме је управљао претседник Сремског одбора Црвеног крста г. др. Димитрије Крстић, управник Бановинске болнице. Предавало је 12 лекара, а административне послове водио је г. Јован Поповић, чиновник Сремског одбора.

Сремски одбор друштва Црвеног крста у Петровграду је најагилнији и најактивнији Сремски одбор у земљи. То признање му је дала и годишња скупштина Главног одбора Црвеног крста. Сремски одбор, као што је познато, подигао је и свој дом. До сада је приредио 11 течајева добровољних болничара и болничарки, који је завршило 256 лица.

Први у држави, петровградски Сремски одбор почео је, још пре две године, да организује течајеве за борбу против туберкулозе. Досада је приредио 24 оваква течаја, којима управља потпретседник Сремског одбора г. др. Корнел Радуловић, лекар.

Јуче су обављени испити слушалаца 23 и 24 течаја за борбу против туберкулозе. Испит је са успехом положило 57 слушалаца. Ова два паралелна течаја похађали су наставници и ученици 3 и 4 разреда Занатлиске школе при Државној железничкој радионици у Петровграду. Течајеве за борбу против туберкулозе свршило је до сада 506 особа и то 257 мушкараца и 249 жена. Највећи број слушалаца претстављају фабрички радници.

У петак су почела рад два нова паралелна течаја. Слушаоци ће бити ученици 1 и 2 разреда Занатлиске школе при Државној железничкој радионици у Петровграду, њих око 60.

Према пројекту за довршење палате бившег бележничког курса, ово ће бити највећа школска зграда у Петровграду

Довршење зграде стајаће око 1,400.000 динара

Петровград, 5 децембра. — Као што смо јавили, Трговинско-индустриска комора у Петровграду основала је почетком ове школске године две приватне школе: Трговачку академију и Средњу техничку школу. Да би ове нове школе добиле потребне учионице и просторије за рад, Градско поглаварство поклонило је комори велику недовршену зграду бившег бележничког курса, на углу Ђурђа Стратимировића и Хајдук-Вељкове улице. Комора је решила да ову зграду доврши и потпуно реновира, те да се у њој сместе Државна трговачка академија и обадве приватне школе.

Сада су завршени нацрти и сав елаборат за довршење ове зграде. Зграда је дугачка 65 метара са улице; средњи крак дугачак је 38, а краци са стране по 30 метара. Зграда ће имати сутерен, приземље и први спрат. Садашњи кров ће се скинути и замениће се равним бетонским. Фасада ће бити веома модерна. Изграђена површина износиће 1620 квадратних метара, а кубатура зграде преко 17.000 кубичних метара. Ово ће бити највећа школска зграда у Петровграду.

Зграда ће бити снабдевена водоводом и имаће централно грејање, а унутрашњи уређај задовољаваће у свему техничке потребе ових школа, као и хигијенске услове.

У сутерену сместиће се купатило за ђаке са 24 туша и две купаће собе за наставнике. Ту ће се, затим, сместити радионице Средње техничке школе, и то:: столарско-дрводељска, грађевинска, машинбраварска, електроинсталатерска и ковачка. Машинбраварска радионица имаће димензије 28 и 7, а остале 15 и 7.

У приземљу и на првом спрату биће 26 учионица, дре свечане дворане по 15 и 7 м, једна велика дворана за предарвања и експерименте из физике и хемије, две канцеларије за директоре, две за секретаре, две зборнице, две наставничке библиотеке, једна ђачка библиотека, једна читаоница и седам канцеларских просторија за канцеларије или кабинете.

У приземљу ће се налазити велика ђачка гардероба

Зграда ће и изнутра и споља бити првокласно и најмодерније изграђена Зграда ће имати два улаза са улице и двоја споредна врата у двориште, које ће бити такође велико и ограђено. Главни улаз имаће двокрилна врата. На згради ће бити укупно око 400 врата и прозора.

Изградња зграде стајаће око 1 милион и 400.000 динара.

Рачуна се да ће дефинитивна одлука о расписивању лицитације за изградњу уследити средином овог месеца, те ће одмах и отпочети радови, пошто зграда мора бити завршена до 1 августа 1939. *(Дан)*

Акција да занатлије и у општинама са преко 20 000 становника плаћају паушално порезу

Петровград, 5 децембра. — Управа Удружења занатлија за град и срез Петровград решила је да преко Занатске коморе покрене акцију и тражи да и у општинама, које имају преко 20.000 становника, занатлије плаћају порез паушално, и то на тај начин да се све занатлије према струкама поделе у 4 групе. Прва група плаћа 80, друга 90, трећа 100 и четврта 110 динара. По исто толико плаћа сваки занатлија и за сваког помоћника.

Удружење ће уједно молити да се „малим“ занатлијом сматра онај који нема више од 5 помоћника.

Освећена је обновљена Српска православна црква у Потиском Светом Николи

Потиски Св. Никола, 5 децембра. — Овде је освећена српска православна црква, која је обновљена споља и изнутра. Епископа г. Викентија заступао је г. Глигорије Кузмановић, окружни протојереј из Ивања, који је уједно и извршио свечан обред освећења, уз асистенцију свештенства из околине. Ова црква, заиста једна од највећих и најлепших у околини, била је запуштена и неуређена, али, на заузимање вредних мештана, на челу са свештеником Градомиром Николићем, г. Богданом Бугарским, претседником црквене општине, и секретаром г. Михајлом Радетићом, учитељем, најзад је обновљена.

Ова је црква чувена по својим иконама и фрескама од Николе Алексића и свом дивно израђеном иконостасу, чији је рад у своје време трајао пуних 11 година. Потпуно је разумљиво да је време радило своје. Нарочито временске непогоде, које су у своја времена над овим селом беснела, јако су оштетиле ову величанствену цркву, а нарочито унутрашњи њен уређај. Многе су слике на сводовима подклопучене и на многим, заједно са малтером, почела је да отпада и боја. Тога ради управа цркве, безконкурсно позвала је и поверила све уметничке и декоративне радове као и уређај иконостаса нашем познатом сликару-уметнику г. Владимиру Зелинском, из Велике Кикинде, и г. Стевану Јеновцу, из Сенте, који су стручно и потпуно савесно поверени им посао извели и за дуги низ година сачували Алексићеве радове. Колаудиона комисија, на челу са г. Ђорђем Табаковићем, архитектом из Новог Сада, без икакве замерке у потпуности примила је све радове, које су ова два наша уметника обавила. После свечаног обреда освећења, приређен је за многобројне госте велики банкет, на коме је пало више здравица и патриотских говора, од којих су нарочито запажени говори протојереја г. Кузмановића, сремског начелника г. Слободана Марића и свештеника г. Живе Филипова.

Интересантно је напоменути да је у врло кратком размаку времена у овој околини извршена оправка и реновирање цркава, и то у Санаду, Обилићеву и Падеју, што доказује велику народну љубав према светој цркви, патриотски осећај и велику и неограничену љубав према Краљу и отаџбини ових наших националних крајева. У свим тим црквама г. г. Зелински и Јеновац обавили су свој посао на опште допадање.

А. Чорда

Пленарна седница већа петровградске коморе одржаће се 14 децембра

Петровград, 5 децембра. — 14 децембра одржаће се пленарна седница већа Трговинско-индустриске коморе у Петровграду, на којој ће се поднети извештај о раду Коморе и привредним приликама Баната у 1398 години. Веће ће донети буџет коморе за идућу годину и правилник о организацији и раду Комориних новооснованих приватних школа, Трговачке академије и Средње техничке школе. На седници извршиће се извлачење коцке за иступање једне половине коморски хвећника, пошто се, према Уредби о избору коморских већника ,једна половина коморских већника обнавља избором сваке три године. **(Дан)**

—o—

Нова одељења народних школа

Одлуком Бана г. Светислава Рајића, отворено је друго одељење забавишта са државним наставним језиком у Бегеј Св. Ђурђу, Среза великобечкеречког; отворено је друго одељење народне школе са државним наставним језиком у Орешцу Среза белоцркванског; отворено је осмо одељење народне школе са државним наставним језиком у Хртковцима, Среза румског.

Одлуком Бана г. Светислава Рајића затворено је приправно одељење народне школе са државним наставним језиком у Бачком Петровом Селу, Среза старобечејског.

Одлуком Бана г. Светислава Рајића примљена је једна зграда за привремену школу у року од три године у Старој Пазови, својина Српске православне црквене општине, у улици Краља Александра број 86.

—o—

Преговори за гостовање осечког позоришта у Суботици

Суботица, 5 децембра. — Градско поглаварство у Суботици повело је преговоре са управом Народног позоришта у Осеку ради гостовања. До ових преговора је дошло ради тога што Народно позориште Дунавске бановине „Кнеза Намесника Павла“, како се овде тврди, не намерава да дође ове зиме у Суботицу, већ тек марта или априла месеца. Пошто Суботица не жели да остане ове зиме без позоришних претстава, поведени су ови преговори. Изгледа да ће се обезбедити 20 вечери за Осечко и 20 вечери за Новосадско позориште. Управа Народног позоришта у Осеку известила је Градско поглаварство да ће изаслати свога делегата ради договора о гостовању.

—o—

ПОМОЋНИЧКИ ИСПИТИ У ПЕТРОВГРАДУ

Петровград, 5 децембра. — Код Удружења занатлија за град и срез Петровград положили су помоћнички испит: Александар Трипољски, пекар; Бошко Костић, машинбравар; Јован Герман, Бранко Латовљев и Људевит Лаци машинбравари и Ференц Нађ, зидар.

—o—

ИСПРАВКА

У „Дану“ од 25 новембра о. г. погрешно је уврштено име г. Мите Клицина међу чланове Главног одбора за прославу 20-годишњице Уједињења. Г. Клицин није био члан тога одбора

Данашњи програми у биоскопима

РЕКС
у 5, 7, 9·15 часова
Чехословачки филм префињене еротике у коме се најсмелије третира питање чедности данашње девојке
НЕВИНОСТ
У главним улогама: ЛИДА БАРОВА и АДИНА МАНДЛОВА

АПОЛО
5-7-9.15 час. Премијера
Судбина Мадам X
Потресна драма једне мајке која није познавала свог рођеног сина
Одличан НУЗПРОГРАМ

ЛУКСОР
у 5, 7, 9.15 часова. Премијера
која је за два дана постигла рекордну посету
Хавајски звуци
пева 8-годишњи Карузо „Боби Брен"
Најновији Фокс-журнал;
Колиросани музички филм!

ОДЕОН
5-7-9·15 час Премијера
Благо Џингис Кана
(Мг. МОТО)
Најбољи филм своје врсте до данас
У гл. улози ПЕТАР ЛОРЕ
Најновији МЕТРО-журнал

УРАНИА
у 5, 7, 9.15 часова
Филмско ремекдело
XI Олимпијада II део
„Химна лепоте"

Г. Ертл је говорио
на успелим зборовима ЈРЗ у Бачу, Парабућу и Пивницама

Оџаци, 5 децембра. — Посланичког кандидата ЈРЗ г. Јована Ертла, индустријалца, бирачи су дочекали у свих 13 општина Оџачког среза са највећим одушевљењем. Захваљујући г. Ертлу и неуморном раду Среског одбора ЈРЗ, чији је он претседник, традиционална хармонија између Словена и мањинских елемената никада није била ремећена.

Г. Ертл је организовао ЈРЗ у овом срезу. Од тога времена стално се налази на челу странке. Канцеларију Среске организације ЈРЗ у Оџацима води агилни секретар Среске организације г. Ђура Радојевић, дипломирани правник, који је питање организације у срезу решио на примеран начин. Срески одбор ЈРЗ води своју канцеларију и у Београду, која стоји на расположењу свим грађанима Оџачког среза.

Захваљујући одличном организационом раду, конференције и зборови ЈРЗ у Оџачком срезу за време изборне агитације успели су ванредно добро. Конференције, обзиром на огромне масе које су на њима узимале учешћа, претваране су у зборове. На тај начин одржано је за време изборне агитације 28 успелих зборова.

На јучерашњим зборовима који су одржани у Бачу, Парабућу и Пивницама, огроман број бирача се изјаснио да ће на претстојећим изборима гласати за листу г. др. Милана Стојадиновића. У пратњи г. Јована Ертла налазили су се гг. Миљан Бакић, заменик посланичког кандидата, Стеван Брунер, претседник Месне организације ЈРЗ у Оџацима; Николаус Хаус, претседник општине Оџаци; инж. Георг Сенделба, економ из Бачког Брестовца и већник Пољопривредне коморе; Павле Бугарски, школски надзорник; затим учитељи гг. Ђурица Шикопарија, из Парабућа, и Матија Розановић, из Оџака, као и друге угледне личности.

На улазу у општине, и, поред рђавог времена, приређен је свуда импозантан дочек. Коњица, ватрогасна музика, и народ у колима и четвероприпрезима дочекао је г. Ертла и његову пратњу. У појединим општинама претседници општине, претседници и остали функционери Југословенске радикалне заједнице са претставницима грађанства предњачили су са најугледнијим имдомаћинима да изразе свој је одушевљење према политици Краљевске владе.

Г. Ертл је у свима местима говорио на државном као и немачком језику, које становништво говори. Из његовог говора се види да је за време откада је дошао на чело среске организације срез је добио пет нових школа. Питање немачких учитеља решено је на највеће задовољство свих становника. Изграђен је камени пут између Вајске и Бођана, у дужини од 2 и по километра, са трошком од 900.000 динара. Г. Ертл је налгасио да ће се сав бановински кулук, у износу од 1.1 милиона динара, утрошити на потребе Оџачког среза. Сви су присутни са највећем одушевљењем примили на знање вест да су надлежни одредили срезу помоћ од 250.000 динара за унапређење пољопривреде.

Остали говорници, гг. Ђура Радојевић, Ђурица Шикопарија, Ђура Сенделбах, Павле Бугарски, Матија Розановић, Јосиф Леглер, Фрања Вебер, Матија Ешпах, Ђока Брзак, Михајло Тир и други, истакли су заслуге Краљевске владе око нормализације прилика у нашој држави, и, нарочито потребу сложног и братског рада Словена и народних мањина. Они су говорили и о разним локалним потребама.

У четвртак, 8 о. м., у Оџацима говориће министар пољопривреде инж. г .Светозар Станковић. За дочек г. Министра чине се велике припреме.

Б.

Туча у Чуругу

Чуруг, 5 децембра. — У гостионици Ивана Ивкова пили су Цвета Карадалаш, ратар, и Паја Ђурагин, зидарски мајстор. Када су, прилично напити, изишли из гостионе, они су се посвађали и потукли. Цвета Карадалаш је флашом соде ударио Пају Ђурагима по глави и нанео му тешке повреде. Ђурагин је касније нађен обливен крвљу. Карадалаш је ухапшен. Он се брани да се ничега не сећа. *(Дан)*

Ухваћена дружина малолетних обијача

Суботица, 5 децембра. — Полиција је онемогућила једну дружину мало летника, који су вршили обијања. Међу њима је и једно дете од 11 година. Они су обили један киоск, затим су хтели да обију киоск код јеврејске цркве, али су ту ухваћени на делу. Један од њих, један 15-огодишњи дечак, извршио је сам два обијања, и то код Ригера и Хуњади-а и код Илије Шибалића. Истрага је у току.

До темеља изгорела кућа у Бајмоку

Бајмок, 5 новембра. — Претпрошле ноћи је избио пожар у кући земљорадника Мартина Локнера, који се наглом брзином проширио на целу кућу. Због јаког ветра, који је целу ноћ дувао, ватрогасци су се морали задовољити само са локализовањем пожара. Кућа Локнерова је изгорела до темеља. Пожар је изазван варницом из димњака, а кров је био од трске, Штета је прилично велика.

Постављења, унапређења и премештаји бановинских чиновника

Одлуком Бана г. Светислава Рајића постављени су: за бановинског пољопривредног чиновничког приправника осме положајне групе Среског начелства у Земуну инж. Бранислав Љубинковић, инжењер пољопривреде из Земуна; Миленко Мандић, дневничар-званичник на раду у служби код Техничког одељења Банске управе, за бановинског чиновничког приправника девете групе Финансиског одељења Банске управе; Ирена Петровић, дневничар званичник на раду код Среског начелства у Петровграду, за бановинског канцеларског приправника десете групе истог надлештва; за управно-канцеларског чиновника десете групе код Управе полиције у Новом Саду Радивој Шурјанац, наредник водник треће класе Артилериске морнарице у Мељини.

Одлуком Бана г. Светислава Рајића унапређени су: за бановинског техничког инспектора треће групе другог степена код Техничког одељења Банске управе у Новом Саду инж. Драгутин Стојковић, бановински технички виши саветник четврте групе 1 степена 1 периодске повишице исте Управе; за бановинског канцеларског чиновника 8 положајне групе код Просветног одељења Банске управе Даница Стојковић, бановински канцеларски чиновник девете положајне групе исте Управе.

Одлуком Бана г. Светислава Рајића премештени су: Љубомир Тапавички бановински економ код Бановинске болнице у Великој Кикинди за економа Дечјег дома „Колевка" у Суботици, инж. Владимир Дабић, бановински виши пољопривредни пристав код Среског начелства у Старој Пазови, у истом својству у Среско начелство у Сенти; др. Јованка Миленковић, бановински лекар приправник код Удружене здравствене општине у Страгарима, у Удружену здравствену општину у Дудовици; Милан Остојић, управно-канцеларски чиновник Среског начелства у Алибунару, у Среско начелство у Гроцкој; Милица Баженова, бановински чиновнички приправник Финансиског одељења Банске управе у Среско начелство у Петровграду.

Одлуком Бана г. Светислава Рајића престаје бановинска служба Милану Јоксићу, бановинском рачунском приправнику Финансиског одељења Банске управе. Уважена је оставка на бановинску службу др. Милосаву Јеличићу, лекару приправнику Удружене здравствене општине у Алибунару.

КОРИСТИТЕ лечење кратким таласима у новосадском јодном купатилу

Суботичка полиција приредила „медену рацију"
Поведен је поступак против сомборског трговца који је Суботицу преплавио фалсификованим медом

Суботица, 5 децембра. — Пре неколико недеља суботичка полиција је у магацину железничке станице запленила већу количину фалсификованог меда, веома лошег квалитета. Мед је био послат из Сомбора, на адресу једног суботичког трговца. У државној хемиској лабораторији је овај мед испитан по својим састојцима, па су стручњаци успели да утврде, да мед није подесан за људску исхрану и да је у свима својим саставним деловима фалсификован.

Полиција је у вези с тим открићем повела опсежну истрагу и приредила велику рацију по трговинама, у којима се мед продаје. При томе је у многим радњама нађен исти такав фалсификовани мед. Полициски пристав г. Борислав Богојевић је водио ову рацију и у току истраге је на несумњив начин утврдио да је фалсификовани мед свима суботичким трговцима слао трговац Степан Јановац из Сомбора. Он је на велико продавао лажан мед и просто преплавио суботичке радње тим олошем од робе. Против њега је поведен кривични поступак, па је вероватно да ће бити строго кажњен за своје несавесне манипулације.

Телечка добија електрично осветљење

Телечка, 5 децембра. — Грађани Телечке су са радошћу примили вест, да ће се у њиховом месту у блиској будућности почети с изградњом електричне мреже за осветљење. Општинско веће је на лицитацији примило најповољнију понуду у погледу радова на изградњи електричне мреже, коју је поднео предузимач Јосиф Лабоди. Планове за отварање нове електричне централе у Телечки Банска управа је већ раније одобрила.

УСПОМЕНЕ СТАРОГ НОВОСАЂАНИНА

Шта је значило Српско народно позориште пре рата за национални и просветни Нови Сад

Долазак позоришта у Српску Атину Новосађани су дочекивали са екстазом одушевљења

Шта је за нас новосадске Србе пре рата значило наше национално, српско позориште, то могу схватити само они, данас већ малобројни наши предратни суграђани, који су имали прилике да са жудњом и великом чежњом очекују долазак Српског народног позоришта у Нови Сад. Сваке године, свега два месеца, добијало је наше народно позориште дозволу од моћних пештанских властодржаца, да у срцу Војводине, центру српске просвете и националног живота, цигло два месеца приређује претставе. Великодушност, која нас је требала да троне, а која је показивала колико смо подјармљени и културно и национално и социално.

За исто време, мађарске оперете и позоришта, који су приказивали јевтине комаде, без икакве књижевне и уметничке вредности, имали су неограничено право да приређују низ претстава у „Ујвидеку", а за то време о неком српском позоришту није могло бити ни говора.

Па ипак, нисмо се могли жалити...

Српско народно позориште долазило је обично у зиму, пред Божић у Нови Сад. То је био сензационалан догађај за нас Атињане. Разграбили смо бројеве „Заставе" и „Браника", у којима је био објављен репертоар за целу сезону. Морамо признати, да тадања цензура властодржаца није баш била много строга. Допуштала је да се приказују наши национални комади, они комади који су могли да распаљују национална осећања и страсти до врхунца. Пре рата, још пре 1908, анексије Босне и Херцеговине, ми Срби у Новом Саду могли смо мирне душе да гледамо у Дунђерсковом позоришту „Бој на Косову", „Краљевића Марка" и друге народне комаде са изричном и јасном националистичком тенденцијом.

Сећам се једне симпатичне и пријатне епизоде, која се одиграла у задњем дворишту тадање „Краљице Јелисавете" (данашње „Краљице Марије"), непосредно иза зграде позоришта које је г. Гедеон Дунђерски још у оно доба поклонио српском народу. Давао се комад „Бој на Косову". Многобројни одушевљени и раздрагани Салајчани су преплавили галерију, а било их је и на балкону и партеру. Један од њих је, стојећи пред касом, отпљуцнуо и с апетитом, приметио:

— Е, што уживам што ће данаске опет да видим како Милош Обилић распорава трбу цара Мурата...

Претстава је протекла у највећем одушевљењу публике. Сви су били задовољни игром глумаца, а још више самом темом. У Новом Саду, где су у то време владали туђинци, могли смо ми Срби да гледамо један жалостан, али ипак узвишен одломак из наше националне историје — трагедију на Косову. И свој својој лепоти и целини.

Кад се завршило приказивање комада „Бој на Косову", једна већа група Салајчана је, при излазу из глумачке гардеробе из Дунђерсковог позоришта, сачекивала глумце. Случајно сам се нашао ту и чуо једну примедбу:

— Морамо сачекати оног комендијаша који је играо Вука Бранковића. Премлатићемо га, тане му госино, јер је то заслужио... Како је смео да изда цара Лазара к Милоша Обилића...

И после тога се чула веома ружна псовка. Није за штампу.

Лале су чекале дуго глумца који је креирао улогу Вука Бранковића. Изгледа, да је овај, у међувремену, био обавештен о атентату који се на њега припрема, па је благовремено киднуо на други излаз позоришта. Иначе, ко зна, како би се провео. Наши добрећудни Салајчани су толико одушевљено и убедљиво слушали и гледали „Бој на Косову", да су били спремни да измлате глумца, који је, по својој професионалној дужности морао да игра улогу Вука Бранковића, а који ниуколико није одговарао за издајство некадањег српског великана...

Једна велика заблуда бивших властодржаца

Мислим да тадашњи властодршци нису били свесни, колико су том својом индолентцијом грешили против сопствених националних побуда. Прилике су тада биле веома повољне, лепо се живело у нашој покрајини, било је благостања и наши властодршци су овако резоновали: „Нека ови наши Раци играју Бој на Косову, нека величају свој пораз на Косову, то нама може само користити. Ко је још чуо да неко слави свој пораз?..."

Уверен сам да су наши властодршци пре рата били у великој заблуди. Они су потцењивали нашу сентименталност, наш бол због трагедије на Косову и веровали, да нас тај догађај не може осоколити, него само обесхрабрити. Колико су се у том мишљењу преварили! И колико су за то били после разочарани!

Српско народно позориште је пре рата за национални и просветни Нови Сад значило много. Оно нас је соколио, давало нам јачу моралну снагу у оним данима, кад смо већ били склони да клонемо и постанемо највећи песимисти. Гостовање Српског народног позоришта у Новом Саду значило је за нас Новосађане важан, крупан догађај.

Са позорнице нашег театра могли смо да чујемо лепу, српску, чисту народну реч, ону реч коју смо слушали кад смо читали народне песме и кад смо се потсећали на наше претке из Рашке, Херцеговине и бујне Шумадије. Наши прератни глумци су нам доносили ведрину, веселост, окрепљење и топлоту, кад смо били слаби, кад смо постали песимисти и почели да верујемо да ћемо вечито остати робови туђина.

О нашим глумачким великанима, који су много учинили за унапређење српске, националне уметности у Војводини, у доба, кад се стрепело од туђинског надзора и казне, писаћу ускоро опширније. То је један листић историје из прератног културног живота Војводине, који показује колико су наши просветни радници радили несебично, пожртвовано и прожети великим опасностима само за то, да војвођанским Србима пруже прилику, да виде шта је српска уметност, шта је српско позориште и шта је српска реч.

Нема сумње, да смо ми Новосађани пре рата имали на пољу просвете успеха више него што се то под тадањим приликама могло очекивати. Али то се не може ни у ком случају приписати као нека заслуга тадашњих властодржаца, нити обележити као нека њихова великодушност. Наша национална динамика, наш невероватно снажан отпор према свему анационалном, допринели су да смо се умели борити и одржати на висини својих права, у које ни Пешта ни Беч никада нису смели да сумњају.

В. Спасић

Отварање стручних продужних школа и течајева у Дунавској бановини

Одлуком Бана г. Светислава Рајића, отворена је пре кратког времена Стручна продужна школа у општини Павлово, Среза великобечкеречког. У исто време остварени су течајеви за занатске трговачке ученике у местима: Вепровац, Гаково, Дарда, Буљкес, Чонопља, Светозар Милетић, Падеј, Дероње, Гајдобра, Кисач, Кулпин и Чиб. Стручне продужне школе и течајеви у свима овим местима претстављају знатно повећање броја ових установа у Дунавској бановини. Сем тога, овим установама омогућава се културно подизање занатско-трговачког падмлатка. Пролазећи кроз стручне продужне школе и течајеве, занатско-трговаки ученици стичу знање које им је потребно како у самом раду, у својим струкама, тако исто и приликом полагања помоћничких и мајсторских испита. Ова одлука г. Бана претставља почетак у низу мера које се предузимају у циљу унапређивања занатско-трговачког подмлатка и при вредног сталежа уопште у Дунавској бановини.

Туча трговачких помоћника

Петровград, 5 децембра. — Прошле вечери дошло је до крваве туче између петровградских трговачких помоћника Корнелија Вирковића и Карла Варге, запослених у трговини Јакшић и Амбрози у Петровграду. У тучи, Вирковић је дохватио једне велике маказе и њиме на више места расекао лице свом колеги.

Против Вирковића поведен је кривични поступак

ПРИПРЕМЕ ЗА ВЕЛИКУ ЗАБАВУ ПЕТРОВГРАДСКИХ ЗАНАТЛИЈА

Петровград, 5 децембра. — Управа Удружења занатлија за град и срез Петровград решила је да 8 фебруара, у свима просторијама хотела „Војводина", одржи традиционалну занатску забаву са богатом лутријом. За лутрију је већ прикупљено преко 600 врло лепих занатских предмета, а до забаве биће израђено укупно око 1.000 предмета. Лутрија ће имати три пре мије.

Најновије стање на домаћим и страним житним тржиштима

ПШЕНИЦА. — Домаће тржиште. Понуда на домаћем тржишту траје и даље. Призад је 28 пр. м. купио 210 вагона или закључно до тога дана 17.417 вагона према 10.294 вагона у истом периоду прошле односно 9.035 вагона претпрошле године. Извозни паритет према децембарском термину у Ливерполу нотира 55, а према јануарском у Ротердаму 47.50, односно на бази цене за ефективну робу 54.30.

Иностранa тржишта. Ситуација на иностраним тржиштима је непромењена. Курсеви су уједначени и стабилни. Закључни курсеви на дан 28 новембра били су: Ливерпул: децембар 4/6 1/4, март 4/6 1/2, мај 4/7 1/8; Винипег: децембар 58 3/4, мај 61 3/8, јули 62 1/8; Буенос Аирес: децембар 6.05, фебруар 7; Ротердам: новембар 3.35, јануар 3.40, март 3.55, мај 3.62 1/2; Чикаго: децембар 61 1/2, мај 65, јули 65 3/8.

КУКУРУЗ. — Домаће тржиште је и даље у знаку чврсте тенденције. Вагонска роба паритет Инђија ради се по 100 динара, шлеповски сушен кукуруз паритет Дунав 102—103 динара, шлеповски са 17% микседа 100 динара. Извозни паритет према новембарском термину у Ротердаму био је 78, а према цени за ефективну робу 82.40 динара.

Иностранa тржишта су врло чврста, а курсеви су опет нешто мало скочили. Нарочито је чврста ситуација у САД из којих се не нуди довољно робе.

—o—

Лицитације и набавке

Трговинско-индустриска и занатска комора у Новом Саду саопштава:

Дирекција државних железница у Суботици позива заинтересоване, да јој најдаље до 9 децембра поднесу своје понуде за испоруку око 1300 куб. мет. обичног необрађеног ломљеног камена за облагање насипа у крупним комадима којих не сме да буде једна димензија мања од 20 см, док остале димензије смеју бити и 60 см., уосталом према условима Дирекције бр. 57265-1938. Понуде уз број 59419-1938.

Интендантура Потиске дивизиске области у Суботици одржаће на дан 10 децембра следеће лицитације:

1) Друга непосредна погодба за испоруку артикала људске хране, према условима и списку. Понуде уз бр. Е. 15051-1938

2) Непосредна погодба за испоруку потребних количина артикала људске хране, према условима. Понуде уз бр. Е. 15093-1938.

Дирекција државних железница у Љубљани расписује за дан 17 децембра при прометно-комерцијалном одељењу Дирекције прву јавну оферталну лицитацију у скраћеном року (15 дана) за израду службене одеће. Понуде уз бр. 25.555-1938.

Штаб ваздухопловства војске — Материјално одељење — у Земуну одржаће следеће лицитације и то:

1) На дан 20 децембра другу јавну оферталну лицитацију за набавку штампарског и књиговезачког материјала, према условима, који се могу купити за 40 динара или прегледати код дежурног официра. Понуде уз бр. ВМТ. 10350-1938.

2) На дан 5 јануара прва јавна оферална лицитација за набавку разног челика, према условима. Понуде уз бр. ВМТ. 18610-1938.

СПОРТ

Нови Сад је јуче био без утакмица

Војводина и Нак нису јуче играли због рђавог времена

Ливничар—Рапид 1:0

Јуче после подне, на игралишту Нака требало је да се одржи пријатељска утакмица између месних ривала Војводине и Нака. Међутим, како је киша, која је падала јуче цео дан расквасила терен „плавих", то су приређивачи ову утакмицу одгодили. Тако је Нови Сад ове недеље остао без и једне утакмице. Једино су јуче пре подне на игралишту „Карађорђе" одржала квалификаицона утакмица другоразредних клубова за улазак у ред такмичара за Божићни пехар. Играли су Ливничар—Рапид. Утакмица је прекинута у 18 минути другог полувремена код стања 1:0 за Ливничар. Играчи Рапида су сишли са терена изјављујући да препуштају победу Ливничару. Ову утакмицу је судио г. Вајнберг. Присуствовао је мали број гледалаца.

Утакмице за државно првенство

У БЕОГРАДУ:

Југославија-Спарта (Земун) 7:0

Београдски „црвени тим" успео је у одличној игри да сигурно победи земунску Спарту са високим резултатом 7:0. Ова победа је још једном доказала, да се Југославија налази сада у одличној форми.

Јединство-Славија (Вараждин) 1:0

Вараждинска Славија је јуче у Београду захваљујући само великом пеху изгубила од Јединства са 0:1. Победа Јединства је више случајна него заслужена.

У САРАЈЕВУ:

Хајдук (Сплит)-Славија 2:1

Велико интересовање сарајевске публике за утакмицу између ривала у Националној лиги сплитског Хајдука и домаће Славије привукло је јуче на игралиште Славије велики број гледалаца. Била је то врло лепа и оштра борба. Хајдук је јуче имао више среће и победио је. Славија је овим поразом заустављена у свом напредовању на таблици државног првенства.

—o—

Жреб утакмица за Божићни пехар иавршиће се на седници Нн-па у среду 7 о. м.

На последњој седници Управног одбора Ннп-а, решено је да се жреб утакмица за Божићни пехар обави у среду 7 о. м. на седници Управног одбора Ннп-а. Утакмице ће почети 18 децембра о. г. У овим такмичењима узеће учешћа и Железничар из Инђије.

У пријатељском сусрету

ЗАГРЕБАЧКИ ГРАЂАНСКИ ЈЕ ПОБЕДИО БСК СА 3:1

Загреб, 5 децембра. — За пријатељски сусрет између Грађанског и Бск-а владало је овде велико интересовање. Грађански је јуче играо врло добро и заслужено је победио државног првака Бск-а са резултатом 3:1. Играчи Бск-а нису пружили ону игру која је од њих очекивана у Загребу на овој утакмици. И овога пута је Глазер бранио одлично.

—o—

Утакмице у земљи

Суботица:

Кињижи (Темишвар)—Сзид 6:2 (0:1)

Осек:

Графичар — Олимпија 5:2 (2:0)

Напуљ:

Италија—Француска 1:0

Париз: Будимпешта—Париз 5:3 (1:0)

Праг:

Чехословачка—Румунија 6:2 (2:2)

Табела државног првенства

1.	БСК	12	9	3	0	37:10	21
2.	Југославија	12	8	1	3	26:13	17
3.	Хајдук	12	6	4	2	27:16	16
4.	Грађански (З)	12	7	1	4	27:11	15
5.	ХАШК	12	5	3	4	24:17	13
6.	Јединство	12	6	1	5	24:23	13
7.	Славија (С)	12	5	2	5	22:21	12
8.	БАСК	12	3	5	4	14:17	11
9.	Љубљана	12	3	3	6	12:23	9
10.	Грађански (С)	12	3	1	8	14:34	7
11.	Славија (В)	12	2	2	8	16:31	6
12.	Спарта	12	1	2	9	11:39	4

—o—

На Олимпијади 1940 године водиће се борба нација за 133 златне медаље

Велико изненађење изазива код свих упућених стручњака вест да ће се на XII Олимписким утакмицама у Хелсинкиу за две године одржати више натецања него ли на великој и више него потпуној берлинској приредби 1936! Наиме пре неколико дана је Фински олимписки приређивачки одбор објавио прве планове детаљног програма прославе XII Олимпијаде. Без уметничких категорија које још нису коначно утврђене, свега ће бити 1940 у Хелсинкиу 133 дисциплина за олимписку златну медаљу. У Берлину 1936 било је без уметничких грана „само" 129 медаља. Иако се у Финској неће одржати олимписки турнир у хокеју на трави, поло и кошарке, па ни турнир у рукомету, ипак ће бити више награда. То долази одатле што отпадају баш велики турнири са много такмичара, а у програм су уврштене нове појединачне утакмице, тако у атлетици мушких, ходање на 10 километара, у атлетици женских: трчање на 200 метара, метање кугле и скакање у даљину, а у стрељању сериско гађање 3 пута 40 са властитом пушком и 3 пута 20 са малокалибарском. Све то изједначује „мањак" и ствара неочекивани „вишак"! Свега ће бити што момчадских што појединачних натецања на XII играма: у атлетици 33, гимнастици 9, пливању и полу у води 16, веслању 7, једрењу 4, канонстици 9, рвању 14, дизању терета 5, боксу 8, стрељању 5, мачевању 7, модерном петобоју 1, јахању 6, бициклистици 6, ногомету 1 и једрењу у зраку 2, што је сасвим нова грана натецања. За ову последњу треба да се код нас у Југославији интересује Аеро-клуб „Наша крила", који тако може приступити значајној олимпиској сарадњи.

Штампање и израда пословних књижица

Дана 22 децембра 1938 године у 11 сати пре подне одржаће се прве офералне лицитације у скраћеном року:

1) у Београду, у просторијама Средишње управе за посредовање рада, Штросмајерова улица 9/III за штампање и израду 150.000 (сто педесет хиљада) комада пословних књижица;

2) У Загребу, у просторијама Јавне берзе рада, Звонимирова улица 15, за штампање и израду 150.000 (сто педесет хиљада) комада пословних књижица;

3) У Новом Саду, у просторијама Јавне берзе рада Војводе Степе Степановића улица, за 150.000 (сто педесет хиљада) комада пословних књижица; и

4) У Осијеку, у просторијама Подружнице Јавне берзе рада, Гундулићева 65, за 150.000 (сто педесет хиљада) комада пословних књижица.

Детаљни услови и узорци за наведене лицитације могу се добити код Средишње управе за посредовање рада у Београду, Штросмајерова ул. 9/III, уз цену од 300 (тристо) динара.

Понуде ће примати одређене комисије на дан лицитације до 11 сати пре подне. Понуде имају у свему одговарати прописаним условима и ваља их таксирати по тар. бр. 25 Закона о таксама. Кауција у износу од 5% од понуђене своте има бити положена благајни Средишње управе за посредовање рада, односно код Централа и Подружница Јавних берза рада у Загребу, Новом Саду и Осеку најкасније до 10 сати пре подне на дан лицитације.

(Из канцеларије Средишње управе за посредовање рада у Београду, — бр. 1664 од 28 новембра 1938).

ПРВОКЛАСНА ЗЕМЉА

У ВИНКОВЦИМА

3 и по км. удаљена од железничке станице, продаје се у комплексу од 65 јутара. Такође сепродаје и трактор марке „Кез".

Упитати или писати адм. „Дана"

Штампарија „Дан" К. Д.

НОВИ САД

Краља Александра 7

Израђује сваковрсне тисканице за трговачка, индустриска и занатска предузећа.

Цене умерене.

Изведба брза, и солидна :-:

АКО УЛОЖИТЕ

2.500 динара можете зарадити месечно 1000 дин. Дописе „Анос", Марибор, Орожнова 6. (3089)

ПРЕТПЛАТЕ

на све стране новине и часописе најповољније и најбрже врши

КЊИЖАРА ПОПОВИЋ

БЕОГРАД

Драшковићева 6

Срески суд као земљишно-књижни у Кули

Бр. Дн. 2829/2328/938. и 2789/938.

ИЗВОД ИЗ ДРАЖБЕНИХ УСЛОВА

У извршној ствари Вајман Едена трговца из Куле као оврховодитеља заступан по др. Курц Хенрику адвокату из Куле против Ћовин Јована из Куле, као овршеника земљишно-књижни суд на основу молбе оврховодитеља а на темељу §§ 144, 146, 147, 159 60. зак чл. 1881 год. §§ 113, 119 и 183 Овршн. зак. одређује овршну дражбу ради утеривања главнице од 2500 дин. 6% кам. од 9 септембра 1937 на име већ до сада установљених трошкова и за дражбену молбу овим путем већ установљених 348 дин.; даље у корист Полак Лајоша главнице од 5405.38 дин. 8% кам. од 14. VI 1928, и 2802.50 дин. трошкова; у корист Бељански Проке главнице од 3052 дин. 6% кам. од 9. XI. 1929 г. и 1670 дин. трошкова; — у корист др. Ледерер Тибора, главнице од 771 дин. 5% кам. од 1. II 1930 г. и 1380 дин. трошкова и у корист све тројице 2478.50 дин. досадашњих, као и за ову молбу 427.50 дин. установљених трошкова, који се овој дражби овим придружују, и то на некретнине налазеће се у своме подручју у општини Кула у следећем распореду:

у з. к. ул. бр. 2957. оп. Кула под топ. бр. 1589, 1590, 1591. т. ј. кућа и врт у површини од 390+63+486 кв. хв. уз исклична цену од 25.100 дин. словом: Двадесетпетхиљадасто динара с тим да најнижа прихватљива понуда од 12.550 дин., словом: дванаестхиљадапетстотинапедесет динара.

За одржање ове дражбе суд је одредио за дан 22 фебруара 1939 год. пре подне у 9 сати у званичној просторији свог Суда, и установљује услове дражбе у смислу §-а 150. 60 зак. чл. 1881 год. следећи начин:

1. Некретнине, спадају и под дражбу не могу се продати ниже од ½ исклична цене (§ 26. 41. зак. чл. 1909 г.)

2. Странке, које желе на дражби учествовати, дужне су 10% исклична цене на име кауције у готовом новцу или у гарантним папирним вредностима установљеним и рачунајућим по курсу, прописаном у §-у 42. 60 зак. чл. 1881 г. положити у руке судског изасланика или са признаницом финанс. управе доказати, да је кауција (вадиум) положена у судски депозит; најзад дужне су услове дражбе потписати (§§. 147. 150. 170. 60. зак. чл. 1881. и § 21. зак. чл. 1908. г.)

Кула, 8 новембра 1938 год.

Влад. Томић с. р. судија

Мали огласи

„ФЛОРОДОР"

модерно сретство за неговање лица. Уклања боре, линијеве, освежава лице. Главно стоваришне „Вегетабилна", Нови Сад. Може се добити у свима стручним радњама (2617)

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН

2 лепе собе са улице са водоводом Царинска 9. (3346)

ПЕРЗИЈАНЕР-НОГЕ

бунда за продају — код Урошевић крзнара, Милетићева 6. (3336)

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
Од 3 до 9 децембра

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Полић, Николе Пашића 13. Телефон 23-79.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Трифковићев трг 3/I. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: мушко дете Јоце Шуњова, надничара и Смиље Вукадинов, мушко дете Зоре Злоколице, служавке. женско дете Фрање Доња, пошт. чинов. и Славице Ђованели, Верица, кћи Јосипа Макре, пекар. помоћ. и Јелена Сабо, мушко дете Пирошке Ваш, надничарке, мушко дете Барбаре Дернер, домаћице, Сава, кћи Аришка Арсенова, ратара и Савета Радосављев.

Венчања није било.

Умрли су: Авдо Џеријановић, надничар, стар 52 год., Младен Мијатовић, пензионер, стар 67 год., Драгиња Ачански, домаћица, стара 54 год., Стојан Жилић, надничар, стар 48 год., Розалија Тот, уч. осн. школе, стара 11 год.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 5 децембра 1938.

У берзанском промету закључено је данас::

ПШЕНИЦА: сремска 79-80 2 од сто к. д. 147—149.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 64-65 к. д. 148—150.

Брижне мајке
своју децу редно мажу са
Lalicin baby kremom
Из Поповићеве Краљевске дворске апотеке у Новом Саду

БАЧИ! Ако желите да имате првокласне и модерно израђене фотографије за БАЧКЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ уз цену 6 КОМАДА 9 ДИН. обратите се ФОТО-СТУДИУ „РОЈАЛ", Трг Ослобођења 2.

Слава Новосадске женске читаонице

У недељу је прославила своју славу Ваведење Пресвете Богородице Новосадска женска читаоница „Посестрима", у дворани читаонице „Ђорђе Велић". Пре подне, после службе Божје, освећена је водица и пресечен славски колач у присуству Њег. Високопреосвештенства г. др. Иринеја, епископа бачког. Освећење је извршио прота г. Владислав Јанкулов, архијерејски намесник и парох новосадски. После подне је одржано свечано село, на коме је одржао успело предавање г. Милош Лучић, професор Мушке гимназије у Новом Саду, на тему „Љубав према непријатељима". Велика дворана читаонице „Ђорђе Велић", била је и пре и после подне препуна гостију, као и изасланица свију културних и хуманих удружења из Новог Сада.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ

Нови Сад у славу Светозара Савковића

Као што је „Дан" већ јавио, ове године се навршило пуних сто година од рођења заслужног Војвођанина Светозара Савковића, дугогодишњег заслужног професора Српске православне велике гимназије у Новом Саду, активног учесника Омладинског покрета Уједињене омладине српске, једнога од најближих сарадника нашег народног великана Светозара Милетића.

Народни универзитет Матице напредних жена и Удружење бивших ученика Српске православне велике гимназије новосадске приређују у среду, 7 децембра, у 6 часова у вече, у великој дворани Матице српске (Соколска ул. бр. 1), свечану седницу у славу Светозара Савковића, поводом стогодишњице од његовог рођења. Свечану седницу отвориће г. Александар Замуровић, професор Новосадске гимназије у пензији, оснивач Удружења бивших новосадских ђака. Затим ће г. др. Коста Милутиновић, професор Новосадске гимназије, одржати предавање о животу, раду и значају Светозара Савковића и о старом Новом Саду и Војводини његова времена, када је Нови Сад, као тадашња Српска Атина, претстављао културни и национални центар српскога народа, у коме је цветала књижевност, наука, сликарска уметност, позориште и музика у пуном стваралачком замаху и достигла врхунац у своме историском развоју.

Овом прославом одаће се видно и заслужно признање не само Светозару Савковићу и његовој честитој генерацији несебичних и родољубивих просветних радника, него и нашој старој Српској православној великој гимназији у Новом Саду, која је у напредном и словенском духу васпитала читаве параштаје наше предратне народне интелигенције и знатно допринела да се наш народ успешно одупре свим покушајима мађаризације и да Војводина знамените 1918 године дочека ослобођење и уђе у састав велике југословенске државе.

Чланови обијачке банде Лајоша Чабиа признају низ крађа у Новом Саду

Ухапшен је и трећи члан дружине, који је у Земуну живео безбрижно и залазио у отмене локале

Као што је „Дан" јавио, новосадска полиција је ухапсила једну опасну обијачку дружину, чији су чланови били Лајош Чаби, Љубомир Манојловић и Александар Поткрајац. Овај последњи је после извршене крађе у радњи г. Љубе Стефановића побегао из Новог Сада у Земун. Он је тамо ухапшен и спроведен у Нови Сад.

Поткрајац је имао доста новаца и удесио у Земуну апартман. Живео је безбрижно и удобно. Имао је своју пријатељицу и често је виђен у неким отменим београдским локалима. Признао је да је извршио крађу, у друштву Чабиа, у обућарској радњи г. Петровића и у продавници намештаја г. Мелегиа. Обио је и радњу једног пекара.

За Манојловића се сазнало да је, још 1936 године, на штету једног новосадског адвоката извршио проневеру од 6.500 динара. Он је побегао у Суботицу и одлучио да буде путник око света. Прибавио је све што му је било потребно за пут, али је међувремено новац потрошио, тако да се морао вратити у Нови Сад.

Ту се упознао са келнером Тоником Мајером, који је од оберкелнера г. Стевана Лукачића узео 2500 динара и затим побегао. Када су потрошили паре, они су се опет вратили у Нови Сад.

Полиција води истрагу, да утврди коме су обијачи украдене предмете продавали.

Пријеми код Бана г. Св. Рајића

Бан г. Светислав Рајић примио је у суботу после подне претставнике Месног одбора ЈРЗ у Новом Саду г. г. др. Обрада Милутиновића и Радмила Живановића. Затим је примљен г. Димитрије Бјелић. Примљени су још посланички кандидати г. г. Јеша Томић, др. Јован Ертл, др. Милан Матић, и, на крају, директор Беочинске фабрике цемента г. Јулије Јон и директор фабрике шећера г. др. Хакер, из Новог Врбаса.

Данас пре подне Бан г. Рајић примио је сенатора г. Јоцу Селића, затим посланичке кандидате г. г. Душана Поповића, др. Симу Рацића, Раду Лунгулова, Отона Гавриловића, др. Милана Вакањца као и депутацију Пољопривредног клуба, коју је предвео г. Јоца Ђулум. Примљени су још бански већник г. др. Х. Курц, из из Новог Врбаса, и Степан Тадијанов, претседник Водне задруге из Дража, као и многе друге угледне личности из Новог Сада и унутрашњости.

Отворена је нова аутоматске телефонска потцентрала у Петроварадину

Данас је укопчана нова аутоматска телефонска потцентрала у Петроварадину, која ће имати око 100 бројева. На тај начин сви телефонски претплатници из Петроварадина биће укопчани у нову централу, па ће новосадска централа бити растерећена и омогућиће се укопчавање нових телефонских претплатника. Као што је познато, у Новом Саду у последње време нико није могао да добије нов телефон, јер пошта није имала линију. Телефонски претплатници у Петроварадину добиће нове бројеве, који почињу са 7.000. Сутра ће Дирекција пошта доставити именик и нове бројеве петроварадинских телефонских претплатника. Између главне централе и потцентрале има свега 10 линија, али ће се телефонским претплатницима ипак омогућити веза за разговоре између бројева главне централе и потцентрале.

ПОЗОРИШТЕ

СТЕВАН ЈАКОВЉЕВИЋ: „На леђима Јежа"

Прва реприза, у уторак, 6 децембра

У Народном позоришту Дунавске бановине „Кнеза Намесника Павла", приказаће се у уторак, 6 децембра, „На леђима Јежа" од Стевана Јаковљевића. Овај комад драматизован је по роману „Српска трилогија" од Стевана Јаковљевића. Колико је успеха имао роман, јасно сведочи то да је за најкраће време доживео неколико издања, да се чита са највећим задовољством и одушевљењем у свима слојевима нашега народа, да је добио одличне награде на књижевним конкурсима и да је недавно преведен и на чешки језик и да је том приликом пожњео огроман успех и код читалачке публике и код књижевне критике. Драматизацијом једног дела овог романа постигнут је исти успех а ефект се, ако је то уопште могуће, још повећао и дело је ово са свим присно пружено свима тако да је оно постало интимна интелектуална својина свију нас. На премијери овог комада у нашем позоришту одушевљење је било огромно, приказ, игра глумаца, режија и сценографија првокласна, тако да је и сам писац, који је присуствовао премијери, изразио своје велико задовољство. На дан 25 новембра, када је спонтано прослављена 20-огодишњица ослобођења и уједињења, приказан је овај комад и он је достојно ушао у оквир ове велике прославе.

Сви су изгледи да ће се и овај комад често пута приказивати пред пуном кућом и управа позоришта, у жељи да омогући да сво грађанство види ово успело дело, ставиће комад често на репертоар. Улазнице се већ продају уз редовне цене на позоришној благајни (Спомендом) и у издавачкој књижари „Славија" (тел. 24-95)

—o—

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Пореска управа за град Нови Сад упозорава кућевласнике да је рок за подношење пореских пријава за 1939 год. на осн. чл. 4 Закона о непосредним порезима продужен до 15 децембра са следећом одредбом: ко у овоме року поднесе пријаву и истовремено оправда задоцњење особито важним разлозима, не подлежи казни из чл. 137 Зак. о неп. порезима. За неоправдане случајеве казна износи само 3 од сто од разрезаног основног пореза. После овога рока, ко не поднесе пореску пријаву ни на писмен позив, подлежи казни од 10 од сто разрезаног осн. пореза.

Забавно вече са игранком приређује у среду, 7 о. м., у ресторану Трговачког дома, Бановински одбор Црвеног крста у Новом Саду. У програму вечери суделује популарна радио-певачица гђица Ружица Протић, из Београда. Песме прати на хармоници г. Војица Поповић. Улазница је 10 динара, а почетак у 20.30 часова.

Живот и рад Рудолфа Штајнера и постанак антропозофије је тема предавања г. др. Ханса Лауера, књижевника. Ово предавање одржаће се 6 о. м. у просторијама Југословенског антропозофског друштва, Милетићева 10, приземно лево. Предавач ће говорити на немачком језику. Почетак у 20.15 часова. Улаз слободан.

Главни уредник и власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Стевана Брановачког 11. — Ротациона штампа ДАН штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.